

[Hans Hedtoft.]

Mindretals politiske Krav om kulturel, folkelig og politisk Ligestilling. Der er efter vor Mening her Tale om fundamentale Rettigheder, som bør være alle Mennesker sikret, ikke ved nogen særlig lokal Traktat, men sikret dem som Borgere i et Land, hvor saadanne Rettigheder maa blive en Selvfølgelighed.

Hvad angaar Spørgsmaalet om en administrativ Deling mellem Slesvig og Holsten, understreger jeg, at der ikke er rejst noget dansk Krav derom. Samlingsregeringen viderebefordrede i sin Tid et lokalt Ønske; det er senere berørt i diplomatiske Samtaler med Englænderne, og vi har ikke villet modsætte os, at det nu er nævnt i Svaret til England, men i Henstillingens Form og ikke mere.

Vi finder det forsvarligt, at Danmark har rejst Spørgsmaalet om Flygtningenes varige Bosættelse i Sydslesvig. Som Nabo-stat og levende interesseret i det danske Mindretals Interesser er det rimeligt, at vi har peget paa Faren herved. Men der er ikke i Svaret til England sagt noget om Flygtningenes borgerlige Stilling og Rettigheder dernede, og det er rigtigt saadan.

Vi finder det ikke forsvarligt for os at bygge paa den øjeblikkelige Tilkendegivelse dernede; det er ogsaa sagt udtrykkeligt i Svaret til England. Det understreges heri, at selv Valgtallene fra den 10. Oktober ikke giver os Klarhed. For ethvert tænkende Menneske er det jo aldeles oplagt, at Motiverne for Tilslutningen til den dansk-sindede Bevægelse dernede er mangfoldige og meget blandede.

Afsnittet i Noten om, at det maa afhænge af Sydslesvigerne selv, om de vil rejse Krav om Selvbestemmelsesret, berettiger ikke til den Fortolkning, at der heri skulde ligge nogen som helst dansk Opfordring til dem om at gøre det nu. Det viser bl. a. ogsaa Notens Ord om Umuligheden af en klar Vurdering i Øjeblikket.

Hvis de alligevel gør det nu paa et saa vaklende Grundlag som det, der foreligger, kan Danmark ikke i nogen Maade være forpligtet til at træde til. Vi vil ikke turde bygge paa Grundlaget. Vi vil ikke engagere Danmark paa noget saa ubestemmeligt. Foretog vi en saadan Handling, vilde dens Konsekvenser ad Aare kunne blive farlige, meget farlige for det danske Nordslesvig, hvor det tyske Mindretal jo er mere end 3 Gange saa stort som det danske Mindretal, der registreredes i Sydslesvig helt frem til 1945, en Kendsgerning, man i Dagens Agitation alt for ofte skyder i Baggrunden.

Den højtærede Statsminister har i hele denne Sag været en splittende og ikke en samlende Kraft.

Det maa bemærkes, at Regeringen mig bekendt til Dato ikke har stillet Forslag om en eneste, ikke en eneste positiv Hjelpeforanstaltning for det danske Mindretal i Sydslesvig, som ikke har faaet enstemmig Tilslutning fra samtlige Partier i denne Sal. Denne Kendsgerning siger et og andet om det reelle Indhold i den statsministerielle Udentingsagitation om Sydslesvig.

Men det kan jo ikke nægtes, at Statsministeren ved Udøvelsen af sin særlige Statsmandsgerning har opnaaet andre Ting. Han har ved den Adfærd, som vi betragter som illoyal, nu skærpet og uddybet Mod sætningerne mellem de demokratiske politiske Partier betydeligt, og han har gjort det paa et Tidspunkt, hvor det var Landets Leders Pligt at kalde til Samling. Han har gjort det saa stærkt, at der jo ikke alene fra Oppositionen, men selv fra Venstreblade, selv fra hans eget Partis Presse, har lydt advarende Røster til ham; der er ikke Tale om, at den Artikel, jeg tænker paa, som „Vestkysten“ bragte, havde Adresse til mig — jeg tror, den havde en helt anden Adresse. Men det har Statsministeren gjort: uddybet og skærpet Mod sætningerne mellem de demokratiske politiske Partier. Den ydmygende engelske Note, vi fik, var jo fremkaldt bl. a. af den Uklarhed, Statsministerens grænsepolitiske Udtalelser havde skabt, og fortsættes Orakeltalerne nu i Fremtiden, saa øges Uklarheden, og det medfører ny Risiko.

Mod sætningsforholdet mellem dansk og tysk i Sydslesvig er ved at antage Former, som set paa længere Sigt kan faa de alvorligste Følger baade for det ærlige, danske Mindretal, som det dog, naar det kommer til Stykket, gælder om at hjælpe, og for vort Naboforhold til det kommende Tyskland. For enhver tænkende dansk Medborger maa Udtalelserne i Mandags i den slesvig-holstenske Landdag dog paakalde Eftertanke. Vor Politik over for Tyskland skal ikke være bestemt af Frygt, men den skal være bestemt af een eneste Ting: et Retssynspunkt. Vi bør ikke gøre andet over for Tyskland eller noget andet Land end det, vi ønsker de paagældende skal gøre over for os. Det er det eneste Standpunkt, der holder i Dag og over for Historien.

Danmark havde tidligere hele Norden som en Slags moralsk Garant over for Verden for dansk Grænsepolitik. Det har vi ikke i Dag. Det har vi ikke i Dag, højtærede Statsminister! Vi er ved at blive isolerede. Vide